

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-ogorske dežele:
celoletno K 25—
polletno K 12-50
četletno K 6-30
mesečno K 2-10
Za Nemčijo:
celoletno K 28—
za vse druge dežele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inzerate) se plačuje od četverstopne petil vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 121.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, dne 29. maja 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Pisma o koroških Slovincih.

I.

Zadnja leta je vsa slovenska domovina polna „koroške tuge“. Oficijelni zastopniki koroških Slovencev so poročali o obupnem položaju koroškega slovenstva in verjeli smo. Poročali so, da so v svojih sredstvih preslabi proti navalu nemštva, da torej umirajo. „Umirajoči vas pozdravljajo!“ Jokali so in vsi narodnočuteči smo jokali z njimi. Saj se nam jemlje lep del naše domovine, tujec nam grabi oni del slovenske zemlje, kjer se je odigral najstarejši in za nas, ki smo s malim zadovoljni, s la v ni del naše zgodovine.

Tako je bilo in tako bo ostalo, dokler bomo slepo verjeli „oficijelnim“ zastopnikom slovenskega Korotana, ljudem, ki se zbirajo krog celovškega „Mira“, oziroma v „Katoliškem gospodarskem in političnem društvu za koroške Slovence“!

Pa zgodilo se je že in se bo v bodoče brezdvomno zgodilo vedno večkrat, da gredo ljudje v Korotan, ki se hočejo na lastne oči prepričati o koroških razmerah. Mnogi so se sicer vrnili, ne da bi nam prinesli drugo, ko še več koroške tuge, s katero smo že itak dovolj založeni. Vračali pa so se tudi že možje, dalekovidnejši, ki si na Koroškem niso ogledovali le občestnih in pokopaliških napisov, ki niso opazovali le načina govorjenja po gostilnah, ki niso hodili po informacije le v farovže, temveč ki so skušali analizirati tudi „nemštvo“ in „nemške“ zahteve, izviraajoče iz „nemškutarjev“, ter način koroške slovenske politike. Tako je prišlo, da smo že tuintam slišali resne besede, seveda ne preostre, ker bi storil smrten naroden greh, kdor bi si drznil dvomiti, da slovenski koroški voditelji ne delujejo absolutno

pravilno. Toda upajmo, da nastane sčasoma iz resne ostra, kritična beseda! Iz besede pa tudi meso!

Letos so se vršile v koroški deželni zbor volitve. Vsled novega volilnega reda, kakor vsled mnogih besed, s katerimi so koroški Slovenci sami slavili v zadnjih letih vsak košček svojega narodnega dela, smo bili po vsem Slovenskem radovedni na izid volitev. Z velikim zanimanjem in navdušenjem čiste bratske ljubezni smo se ozirali v Korotan. Toda že precej v začetku volilnega boja smo opazili stvari, ki so marsikaterem ljubitelju koroških bojevnikov vzbudile začudenje in ogorčenje. „Mir“ je prinesel oficijelen oklic na volilce in oficijelno listo kandidatov. Toda glejmo: „Mir“ ni klical v boj za slovensko narodno stvar, temveč pozival je volilce, da „oddajo glasovnice za sledeče slovenske in nemške krščansko-socialne kmečke kandidate“. Naštel jih je deset, pa tako, da nisi vedel, kateri je Slovenec, kateri Nемеc. Moral si vzeti v roke nemške liste, ako si se hotel o tem zanesljivo poučiti. Tako so torej postopali. Mislim, da je to taka politika, ki nikdar ne more vzbujati nezavedne narodne manjšine, temveč je edino pripravna, da vzame ljudstvu še zadnje drobtinice odporne sile proti nemštvu. Pa prosim: v najoficijelnějšíh pozivih so si upali postopati tako. Kaj se je moralo goditi še le zunaj po deželi v agitaciji sami, ki se ne vrši pred javnostjo! Če je kdo na Koroškem prepričan, da taka politika pospešuje narodni razvoj koroškega slovenstva, se pač prokleta moti. Naj preštudira kos psihologije!

Najzanesljivejši okraj je bil oni, v katerem je prodril Grafenauer. Proti Grafenauerju se je pojavil kandidat v osebi Leopolda Pristova, župana v Prevaljah. O tem možu sem čital v „Miru“ že

mnogokrat, da je strasten nemškutar, hud nemški nacionalec. Po končani deželnozborski volitvi sem prišel po opravkih tudi v Prevalje. Grem skozi Farnovas in najdem na nekem poslopju v neposredni bližini župnijske cerkve dva velika tiskana lepaka. Eden slove približno sledeče: Der einzig richtige kandidat ist Franz Grafenauer. Arbeiter! Landwirte! itd. itd. Der Wahlausschuß! Drugi pa slove približno sledeče: „Veliki živinski sejem se vrši v Prevaljah dne tega in tega itd. Župan prevaljski“. Stal sem dolgo in zrl v ta lepaka. Zares „tužni Korotan“!

Slovenci so torej agitirali za nemške kandidate, za našega narodnega kandidata pa se je agitiralo v najbolj narodnem okraju v nemškem jeziku. Ljudje bi sodili, da je to polovičarstvo, ki se da odstraniti s poukom. Pa taka sodba je le tolažba mesto priznanja, da nimamo opraviti s polovičarstvom, temveč z načeli. Izrekel sem s tem gotovo silno hudo sodbo, jako žal mi je to, toda delam tako v najboljšem prepričanju. Niti najmanj ne dvomim, da je starejša generacija koroškega duhovništva bila odločno narodna, v tem oziru celo vzorna. Nihče ne dvomi na tem. Po vsem Slovenskem smo poznali tisto staro narodno duhovščino koroško in gotovo jih je še danes ogromna večina ljudi po Slovenskem, ki živijo v trdni veri, da je tudi današnja koroška duhovščina takšna, kakor ona iz prejšnje dobe. Pa žalibog, silno se motijo. Ne vem, kako bi si človek razlagal naglo izpremembo, ki se je izvršila v tem oziru, toda dejstvo je, da je mlajša duhovniška generacija na Koroškem ravno tako zagrizeno klerikalna, kakor ona na Kranjskem ali Štajerskem. Imamo še nekaj starih in starejših klerikov na Koroškem, ki se z mladimi ne strinjajo, toda ti zna-

čajni možje so že v manjšini. Nekako takrat, ko je prišel na Koroško dr. Brejc, ta v slovenski koroški politiki skrajno nesimpatična prikazen, se je pričel preobrat in danes smo na tem, da je mlajši koroški duhovščini klerikalizem namen, narodnost pa ji je le še sredstvo. Tako se spreminja duh časa!

Dokazi slovenskega klerikalizma koroškega: „Mir“; „Katoliško gospodarsko in politično društvo“; zavezništvo s kranjskimi klerikalci v političnem in gospodarskem oziru; najzagrizenejši kranjski klerikalci so agitirali pod zaščito koroških slovenskih voditeljev po Koroškem; Korošci sami so si celo drznili poseči v volilni boj na Štajerskem povodom zadnjih deželnozborskih volitev, seveda le v prilog štajerskim klerikalcem; zavezništvo, celo najožje prijateljstvo z nemškimi klerikalci itd. Mislim, da je dokaznega gradiva dovolj. Dokazalo se je tudi, da so slovenskim klerikalcem celo na Koroškem nemški klerikalci stokrat ljubši, nego slovenski naprednjaki. Torej isto, kar opazamo pri klerikalcih tudi povsod drugod. Samo da v takih razmerah narodna stvar drugod ne more trpeti tolike škode, kakor ravno na Koroškem, koder se poslužujejo klerikalci danes ravno najprimernejših sredstev za popolno uničenje koroškega slovenstva.

Klerikalizem stavi povsod enake zahteve. Največja zahteva je brezpogojna pokorščina duhovščini. Na Koroškem si klerikalci vrhutega domišljujejo, da so tudi iz narodnih razlogov upravičeni zahtevati isto brezpogojno pokorščino, češ, kratkomalo treba le naše zapovedi in nemške nevarnosti ne bo več. Kako so naivni! Po celem svetu se opaža proti klerikalnim zahtevam hud odpor. Na Koroškem, v slovenskem delu dežele, pospešujejo ta odpor z vsemi silami nemški agitatorji.

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

Češki spisal Svatopluk Cech. — Poslovenil Stanko Svetina. Dalje.

XI.

Hetman Hval je stopal naprej, Koranda pa se je držal za njim ob strani nastopivšega Taborita in mu je razkladal svoje nazore o odpravi posta, cerkvenih praznikov, latinščine pri maši, molitev za mrtve in druge dele nauka taborskega.

Gospod Brouček je postajal čimdalje bolj raztresen poslušalec, niti plamene muke vic, ki jih je odpravil duhovnik z obširnimi dokazi v kraljestvo bajk, ga niso mogle razgreti in na tihem je pošiljal dolgočasnega tovariša nekam v sosedstvo vic. Zakaj Koranda mu sploh ni bil simpatičen. To suho telo, bled obraz, svetlikajoče oči in k temu še ogromni meč ob boku — ne, to ni bil tovariš po okusu gospoda Broučka. Pravi duhovnik, je za-

mrmral sam zase.

Duhovnik je naenkrat pretrgal svoje razkladanje, vstavljal se je in je uprl nanj svoje plameneče oči tako ostro, da se je naš junak od strahu stresel.

„Zakaj me tako čudno gledaš?“ ga je vprašal Koranda strogo.

„I nič, častiti gospod — nič“, se je izgovarjal v zadregi gosp. Brouček. „Samo pomislil sem, kak ogromen meč imate pri pasu.“

„Zdi se mi, da mi hočeš iztikati oči z mojim mečem?“ je zaklical duhovnik.

„Jaz — vam — jaz ti, jaz oči iztikniti —?“ je jecljal ves zmešan naš junak, ki seveda še slutil ni o staročeški frazi, v kateri „iztikati nekemu z mečem oči“ pomeni ravno isto kakor v novočeščini „očitati“.

„Vedi, da si sicer tudi jaz pripašem meč v dobah, ko more morda eden sam mož odločiti sveti boj za postavu Gospodovo“, je govoril Koranda slavnostno; „toda ko bi prišla največja sila in bi se roke moje, božji službi posvečene, oskrnile z ljudsko krvjo,

nikdar več bi se ne dotaknil keliha z dragoceno krvjo Kristusovo!“ (Stari letopisci nas pončijo, da se je Koranda v resnici držal besed, ki jih je rekel gospodu Broučku. Ta duhovnik taborski, ki je pri spominskem shodu pri Križku prvi govoril ljudem, da je potrebno, da bi ne hodili s popotniško palico, ampak z mečem v roki; ki se je mudil v krepki bitki pri Gudomeru in v več drugih bitkah; ki je tako goreče vodil oboroženo ljudstvo na samostane; katerega je imenoval še mnogo pozneje Enej Silvij, ko se je sešel z njim že starcem v Taboru „stara hudičevo orodje“: ta Koranda je prenehal že tedaj, leta 1420. do svoje smrti služiti maše zato, ker je na Pribenicih z drugimi branil in je valil kamenje iz stolpa doli na sovražnike in ker je menil, da je pri tem spravil nekoga iz sveta.)

Po epizodi z mečem je nadaljeval duhovnik svoje verske razlage: toda gospod Brouček ga je že nehal poslušati. Njemu so bile na misli druge stvari.

V začetku je z veseljem stopal

navzgor proti vrhu, toda čim višje je prišel, tembolj se je kesal. Zakaj prihajale so mu na misel vse resnične in neresnične dogodbe o Žižku: ti žebliji, ki jih je baje grozni slepec zabijal v duhovniške tonzure, te žrtve, ki jih je baje lastnoročno ubijal s kijem in druge, ki jih je dal v neki zakistiji žive zažgati in drugo. Gledal je torej s tesnobo na trenotek, ki se je bolj in bolj bližal, ko ga predstavijo strašnemu vodju Taboritov.

Na grebenu gore, na samotnem kraju njenem, k Pragi obrnjenem, je stala štirioglasta, lesena stavba s strelbami, z zidovji iz kamna in gline, kakor tudi z jarkom. Potniki so zavili pod to stavbo na zadnjo, južno stran gore, k sedanjemu Žižkovu obrnjeno. Odtod je bilo že videti tudi drugo leseno stavbo, tudi na grebenu gore, v precejšnji oddaljenosti od prve, proti vzhodu postavljeno in ravno tako z zidovjem in z jarkom obdano. Poleg nje se je dvigal nekak stolp na koncu enega izmed ograjenih vinogradov, ki so pokrivali to južno stran.

Dalje prih.

Čisto dobro so spoznali na kak nena-
raven način skušajo klerikalci reševati
narodnost. Uvideli so, da jim je treba
delati le proti klerikalizmu, potem bodo
imeli tudi v svoji nemškonalni
agitaciji uspehe, kajti slovenske, na-
rodne napredne politične organizacije
ni, torej bodo želi le protiklerikalni
Nemci sadove ko:oškega slovenskega
protiklerikalizma. Tako so se razvijale
nove razmere. Duhovščina se je raz-
vijala v smislu pristnega klerikalizma,
Nemci pa so izrabljali odpor, ki se
povsod pojavi proti klerikalizmu. S tem
smo dobili na Koroškem vrsto novih
ljudij. Onih, ki dajejo danes pri raznih
volitvah največ glasov za protisloven-
ske kandidate. Klerikalci jih imenujejo
nemškutarje ali nemškonalce.
Meni pa se zdi, da klerikalci
s takimi poročili poročajo
neresnico! Žalibog jih je mno-
go med temi „nemškutarji“, ki
so res že prepričani politični
pristaši nemštva, katerih to-
rej ne bo več mogoče pridobi-
ti za slovenstvo ali pa le z
veliko težavo, toda še več jih
je med njimi, ki danes niso
nič družega, kakor le proti-
klerikalci in ki volijo z nem-
škutarji ne radi tega, ker bi
bili sami nemškega duha, tem-
več edinole radi tega, ker
smatrajo v politiki za svojo
glavno nalogo boj proti kle-
rikalizmu. Za drugo se ne bri-
gajo, ker so narodno neza-
vedni ali pa premalo zavedni.
Te ljudi pa se da pridobiti in
sicer spomočjo slovenske na-
predne pol. organizacije.

Politična kronika.

d Nemški naval na Galicijo. V za-
hvalo za verno zavezništvo Poljskega
kola z nemškimi strankami v avstrijs-
kem parlamentu so izdali vsenemci
proglas, v katerem pravijo: „Gališko
nemštvo pomeni za sovislost nemštva
v vzhodni Evropi neizmerno mnogo.
Ako bi se 200.000 galiških Nemcev
popolnoma zgubilo v poljskem narodu,
bi bila to za Nemce v Bukovini in v
Šleziji prav občutljiva zgnaba. Buko-
vina ima že danes popolnoma
nemški značaj, čeprav znaša
število tamošnjih Nemcev sa-
mo 70 tisoč. Černovice so nemško
vseučiliško mesto! Nemci v Bukovini,
večinoma priseljenci iz Galicije, so v
ozki zvezi z Nemci iz Galicije in ako
bi se ti pogubili, bila bi to tudi po-
guba bukovinskih Nemcev itd. Ne samo
za Avstrijo temveč tudi za Nemčijo je
skrajno potrebno in zelo važno, da bi
Galicija ne postala trdnjava polonizma
ter da bi nemški vpliv, kateri je nosil
stoletja nemški vpliv in nemško kul-
turno delo celo na južno Rusko in
Rumunsko, ne bil lahko miselno žrt-
vovan.“

Vsenemški proglas končno poziva
nemške zastopnike v Lvov na posve-
tovanje, da pripravijo ozko zvezo in
organizacijo karpatskega nemštva! To
je v resnici krasen odgovor na
razne govore šlahičev o potrebi
poljsko-nemške zveze v vladni večini.
Upamo, da bo vsaj en del Poljakov
končno spregledal in spoznal vrednost
te zveze.

d Izvrševalni odbor nemških strank
je izročil vladi memorandum proti raz-
delitvi avstro-ogrške banke in proti
podobnim koncesijam Ogrski, na škodo
avstrijskih interesov. V tej spomenici
je pa tudi pasus, ki pravi, da je kon-
cesija ogrske banke za Bosno dovršeno
dejanje in se da iz tega sklepati, da
nemške vladne stranke ne bodo v tem
vprašanju nič več storile, da bi se ta
krivica na kak način popravila.

d Deželni zbori bodo sklicani v
zgodnji jeseni na daljše zasedanje.

d Avstrija se bode oficijelno ude-
ležila italjanskih razstav leta 1911, da
tako odloži ost vsem agitacijam proti
trozvezi. Tako poroča „N. Wiener Tag-
blatt.“

v Ogrska kriza. V zadnjem mini-
sterskem svetu so člani stranke neod-
visnosti izjavili, da ne opuste svoje za-
hteve, naj se ustanovi samostojna ogr-
ska banka. Stranka neodvisnosti bode
začela agitirati za to, da se začne po
vsem Ogrskem bojkot proti avstrijski
industriji in avstrijskim kopalščem. To
bode madžarski odgovor na avstrijsko
stališče v sedanji krizi. Za bojkot bodo
agitirali tudi vsi poslanci na ljudskih
shodih in na shodih volilcev.

Turčija. Prejšnjega velikega je ve-
zirja Kiamil pašo so zaprti; vlada je iz-
dala povelje zapreti armenskega metro-
polita v Adani, ker je baje sokriv na
zadnjih nemirih.

v Nemštvo v Bosni. 1. oktobra je
začela gostovati v Sarajevem neka nem-
ška gledališka družba. Delajo se pri-
prave za ustanovitev stalnega nem-
škega gledališča v Sarajevem. Nemci
zahtevajo, naj se njih gledališču na-
kaže deželna podpora. Za domače
prebivalstvo niti ljudskih šol ni —
nemškim prebivalcem pa naj bi se na
deželne troške vzdrževalo celo gleda-
lišče! Večje nesramnosti si človek ne
more misliti.

Dnevna kronika.

o Ogrski paromlini ustavijo pri-
čenši s pondeljkom za nekaj časa delo.

o Gospodarska razstava za l. 1909.
se odpre danes v Pragi. Daljše poro-
čilo o tej razstavi priobčimo tekom
prih. tedna. Razstava bo otvorjena
samo do 6. junija.

o Manifestačni shod češkega urad-
ništva na Moravskem se pripravlja za
prve dni meseca junija. Priredi ga
„Zveza čeških uradniških društev“ s
sedežem v Pragi. Govorilo se bode med
drugim o „socialnem stališču češkega
uradn. na Moravskem in v Šleziji“ ter
o splošni organizaciji češkega uradni-
štva. Organizacija slov. uradništva —
ako smemo vobče govoriti o njej — je
pa šele v povojih — na hvalo glasovi
slovenski indolenci.

Dopisi.

v Iz Slovenjgradca. Pri de-
želnozborski volitvi iz kurije nemšku-
tarskih trgov in mest dobil je nemški
nacionalce Langer tukaj 53 glasov
Dr. Gv. Serneč samo 4 glase. Če se po-
misli, da je ves nemški mestni aparat
z vsemi policaji in mestnimi odborniki
delal za Langerja, se ne moremo ču-
diti, ako je dobil ta toliko glasov. Sra-
mota pa je za Slovence, katerih je v
volitvenem imeniku 22 vpisanih, a so
se vdeležili volitve samo trije, ker en
glas smo dobili od pravičnega Nemca.
To je vnebovpijoče in sramotno za Vas
volilce. Med temi se nahajajo tudi od-
lični Slovenci, ki so se pri volitvi po-
skrili ali zlezli pod klop. Boje za-
mere pri nemškutarjih. Mogoče je pa
tudi, da so na predvečer pri neki kle-
rikalni veselici v Staremtrgu in pri
„Liedertafel“ v Gollovem nemškem do-
mu, slovesno prisegli, da ne bodo šli
drugi dan na volišče za Slovence? Škan-
dal in neodpusten greh je ta brez-
brižnost in malomarnost! Ali greste
rajše na „Liedertafel“ (v nemško hišo),
kateri čisti dobiček je bil namenjen
„Südmarki“ in katere motto je bil:
„Froh im Leben, wahr im Wort, Frei
und deutsch an jedem Ort“, kakor pa
da javno na volišču in med svetom poka-
žete, da Slovenci v Slovenjgradcu še
živimo? Tako pa nas sploh več ne mo-
rejo smatrati za žive. Ali ne bi bilo
lepo, ako bi se bralo, da je skoraj po-
lovica volilcev tukaj Slovencev (22)?

Če se nemški uradniki, učitelji,
obrtniki smejo volitve, katera je itak
tajna, vdeležiti, zakaj iste pravice Slo-
venci ne bi izrabljali, saj smo ravno

taki državljani kakor oni? Nemško je
baje volil med drugimi tudi Slovenec
Marčič, tesarski mojster in zastopnik
Banke Slavije. Od koga pa on živi?
Ta človek pošilja tudi svoje otroke v
nemško šolo. — Dalje je volil Langerja
tudi okrajni načelnik Günther, lektor
in zalagatelj slovenskih župnikov s sve-
čami. Ta je bil svoj čas strasten soci-
jaldemokrat, se je prelevil potem v kle-
rikalca in vodi sedaj v mestu kot nem-
škonalni mestni odbornik tudi tako
politiko. A na deželi se dela Slovence
in pomaga duhovnikom in drugim zve-
zarjem pri agitaciji za zvezarske po-
slance. On je tudi v splošni kuriji po-
pisal svojim slovenskim uslužbencem
glasovnice za nemškega nacionalca
Krala! (Odtod torej srčne simpatije ma-
riborskih duhovnikov, kateri so letos
obžalovali, da Günther ni kandidiral na
„narodni“ zvezarski program!) Ali ni
to lep značaj? Sedaj se mi pa že gabi,
da bi še več takih slučajev pisal. Sicer
pa živimo itak že v 20. stoletju!

b Iz Ljutomera. Pretekle vo-
litve so nam pokazale, v kaki temi še
žalibog tava naše ljudstvo. Takozvana
„kmečka“ zveza nam je postavila cel
panoptikum poslancev, ki bodo po vsej
pravici zbujali v Gradcu senzacijo —
toda čez senzacijo pač ne bodo prišli.
Kaki ljudje so to, beremo v številki 114.
„Nar. Dnevnika“. Toda niti ta „zmaga“
ni zamogla ustaviti klerikalnega ps-
ovanja in obrekovanja. Tako mrgoli v
številki 60. mariborske „Straže“ polno
lopovov in liberalnih falotov. „Kmetje“
dr. Verstovšek, Cenčič, „nadrevizor“
Pušenjak e tutti quanti hočejo namreč
na tak način dokazati svoje kmetstvo.
Bili ste svoj čas navdušeni liberalci,
ali ne zvenijo „Stražini“ faloti tudi v
vaših ušesih? Kaj ne, č. g. dr. Kovačič,
dokler bodo zvezarski listi in krščanski
duhovniki poštene ljudi imenovali lo-
pove in falote, še vera ni v nevarnosti?!

Naš Ognjeslav Škamlec tudi po
vsej sili hoče, da bi postal „Sokol“
protivrski. Ponižal se je še tako daleč,
da je kot kak policaj izpraševal naše
fante, ali se v „Sokolu“ kaj proti veri
ali pa celo proti njemu govori. Teško
je sedaj vedeti, kaj je več: on ali vera?
Posebno „Šar“ pa ima na našega pod-
starostu, kateri noče upogniti svojega
tilnika pod njegov jarem, dasiravno je
kmet — kaj ne, Ognjeslave, ljudje so
pač res včasih „svojejavni“ in si
upajo celo z lastno glavo misliti! —
Da bodo č. g. Škamlecu nadaljna taka
dobrohoteča izpraševanja „prišparana“,
mu naravnost povemo, naj si ne do-
domišlja, da bi „Sokol“ že tako nizko
padel, da bi zgubljal radi njega svoj
dragoceni čas. Tudi ni v sokolskih
vrstah običajno obrekovanje in oprav-
ljanje, kakor v njegovih organizacijah!
Nalovil še je najbrž premalo fantov za
svojega „čuka“, ki bi se nehote moral
ponašati z odpadki našega „Sokola“!

Za časa volitev je imel „častiti
gospod“ celo reklamno podjetje; cer-
kveni zidi nosili so njegove lastnoročno
pisane „telegrame“ s podpisom: Kmečka
zveza — Oroslav Škamlec, kaplan. In
naši zaslepljeni kmetje so še vedno
tako naivni, da mislijo o kaplanih, da
so tudi kmetje.

Pa tudi na drugih poljih so naš
č. gospod zelo agilni. Čujte in strmite:
celo z zrakoplovstvom so se že pečali.
To pa je bilo tako: Ker gospod že v
principu niso za „balon“, so se odločili
za letalni stroj, ki ima po mnenju stro-
kovnjakov boljše bodočnost. Ker pa v
Ljutomeru ni bilo motorja na razpo-
lago, ga je oponašal Pihlarov Hanzek,
ki je v farovžu za ekonomo. Torej
„motor“ si je spravil v vili gospoda
dekana jabolka; gospodu Ognjeslavu pa
to ni bilo prav, ker hoče imeti vrhovno
komando on, ne pa g. dekan. S pri-
mernimi besedami in mehničnimi „pu-
ferji“ pa se je užgal bencin v „mo-
torju“ — in Ognjeslav so se hitro pri-
peljali čez stopnice na dvorišče. Seveda
je bil sestop malo neugoden, kot je
pač v prvem štadiju zrakoplovstva že
v navadi. Mogoče se bo kmalu našel
še močnejši „motor“, ki bode gospoda
Škamleca odnesel za vedno iz našega
kraja. Gotovo bo takrat mačja muzika
še dosti prijaznejša kot svoj čas pri
Sv. Antonu v Slov. goricah.

Hongapaj.

Štajerske novice.

o Kdo je dolžen odložiti man-
dat! Dr. Korošec je objavil v zadnjem

„Slov. Gosp.“, da je dobil v 119 ob-
činah in sicer najzagrizenejših kleri-
kalnih občinah skupno 2641 glasov.
Dr. Korošec volilni okraj pa ima 363
občin. Dr. Korošec je zamolčal torej
izid volitev v 244 občinah. Zamolčal
je tudi število vseh volilcev njegovega
volilnega okraja. Zakaj? To vsakdo
uvidi. Okrajna glavarstva Maribor,
Ptuj, Ljutomer in Konjice imajo go-
tovo okoli 20.000 volilcev v splošni
kmečki skupini. Če je dobil v najza-
nesljljivejših 119 občinah dr. Korošec
le 2641 glasov, po naših poročilih v
ostalih 244 občinah ni mogel dobiti
skupaj 2000 glasov. V celem okraju
je torej dr. Korošec mogel doseči k
večjemu 5000 glasov. Kaj je to proti
15.000 do 20.000 glasom, ki so bili v
okraju na razpolago? To je komaj 25
odstotkov! Mogoče je pa, da dr. Koro-
šec še toliko glasov ni dobil in je
prav verjetno, da se ne motimo, če
pravimo, da je dobil dr. Korošec sploh
le 20 odstotkov vseh glasov. In tak
vodja stranke si ne upa niti objaviti,
koliko glasov je dosegel! Upa si kljub
očividni nezaupnici pogumno držati se
mandata! Upa si pozivati Robleka in
Ježovnika k odložitvi mandatov, ki
imata za seboj zaupanje 70 odstotkov
vsega volilstva! Komedijant!

o Pojasnilo. Začetkom letošnjega
leta smo objavili iz peresa našega od-
ličnega somišljenika nadučitelja gosp.
Peska vrsto člankov o krivicah, ki se
gode učitelstvu v gmotnem oziru. V
enem delu teh izvajanj se je bavil pi-
satelj s plačilnimi razmerami in služ-
benimi predpogoji uradništva. Kakor
je g. Pesek v posebnem članku sam
pojasnil, ni imel namena biti žaljiv,
kar mu lojalno verujemo. Vendar se je
več naših odličnih naročnikov vsled
vsebine dotičnih mest spisa gospoda
nadučitelja Peska čutilo užaljenih. —
Ker nam nikakor ni ljubo, da bi ce-
njeno uradništvo moglo misliti, da ka-
koršnokoli žalitev istega odobrujemo,
danes vstrezamo želji prizadetih kro-
gov in izjavljamo iz lastnega nagiba,
da v članku „XI.—VIII. plač. razred
državnih uradnikov in učitelstvo“ niti
pisatelj niti mi nismo imeli najmanj
namena gg. državne uradnike izhaja-
joče iz vrst takozvanih certifikatistov
žaliti, ker jih smatramo enakovred-
nim njihovim kolegom necertifikati-
stom. S tem je smatrati zadevo z obo-
jestranskim sporazumljenjem kot častno
končano.

b S „skupnim slovensko-nemškim
gospodarskim delom“ slepari še zmiraj
ptujski „Štajerc“ svoje kaline, katerih
je pa sicer že prav malo, kakor kažejo
zadnje deželnozborske volitve. Čudno
je namreč pri tem „skupnem gospo-
darskem delu“ le to, da se Nemci pri
tem obogatijo. Slovenci pa ubožajo.
Vzglede ne bodemo navajali več ko
enega: nemška zveza kmečkih zadrug
v Gradcu se je lansko leto pri naku-
povanju vin pač ozirala na nemške
barone in meščane, kmete pa je po-
polnoma prezrla, tako da ima marsi-
kateri še sedaj vino v kleti. In tako
gre pri sadju in povsod. To pa, da
nemški barantači in kramarji ogoljufajo
naše kmete pri prodajanju živine in
kmetijskih pridelkov vsako leto za sto-
tisočake — se more imenovati pač le
pri „Štajercu“, ki je glasilo teh ljudskih
pijavk, „skupno gospodarsko delo“.

d Ženski oddelek „Celjskega So-
kola“ začne telovaditi z začetkom ju-
nija. Blago za telovadne obleke ima v
zalogi g. Karol Vanič. Telovadne ure
se bodo uredile po razmerah tako, da
bo omogočena redna udeležba pri telo-
vadni telovadkam iz vseh slojev. Kedaj
bo prva vaja Ž. o. C. S. naznanimo
tako, čim se bodo telovadke preskr-
bele s telovadnim krojem. Na zdar!
Odbor „Celjskega Sokola“.

d I. javno telovadbo v Sokolskem domu priredi „Celjski Sokol“ dne 11. julija t. l. Ker bo to prva prireditel v Sokolskem domu, je pričakovati veliko udeležbo z raznih strani. Brate telovadce opozarjamo, da redno posejajo telovadne vaje, da pokaže že prva naša javna telovadba v Sokolskem domu napredek Celjskega Sokola. Vse brate Sokole pa pozivam tem potom: Pridobivajte Sokolu novih članov in novih telovadcev! Naprej Sokoli!

a Za Narodni sklad in za „Sokolski dom“ sta o priliki neke po posredovanju g. dr. Božiča sklenjene poravnave prostovoljno položila gospod Egidij in gospa Marija Vihar, nar. gostilničarja v „Skalni kleti“ pri Celju, po 4 K, skupaj 8 K. — Hvala!

Za narodni sklad so darovali: Učiteljstvo ptujskega okraja našteje „petindvajset“ za nesramne napade v „Straži“ in „Slov. Gosp.“ 25'10 K; Lovro Petovar, Ivanjkovci 10 K; Fr. Černelč ml., Sv. Peter pod sv. gorami, nabral 10 K; dr. Kunej Ferd. za prodane bloke 20 K; vesela družba v gostilni pri Ploju na Bregu 4'30 K; poravnava Zdolšek-Lubej (Dr. Kalan) 10 K; poravnava Okorn-Boben (Dr. Karlovšek) 10 K; Jožko Rajh, nabral v Veržeju 16'06 K; Krotky, nabral na učiteljskem zborovanju v Sl. Bistrici 4 K; Dr. Janko Serbec, Celje, izgubljena stava 5 K; Ivan Čeplak, Gornji-grad, 2 K; Milan Detiček, nabral v Nar. domu v Celju 3'30 K; kvartavci v Nar. domu v Celju 1'40 K; Ferdo Pirnat, Gradec, 2 K; Josip Zupan, gost. Podsreda, 5 K; Dr. Spesič, Središče, 8 K; Jakob Zdravec, Središče, za prodane kاپone 6'80 K; Egid Vihar, Celje, 4 K; Tušak, Polzela, 3 K; Mart. Kolšek, čevljarji mojster v Celju, 1 K. Iskrena hvala požrtvovalnim narodnjakom! Prosimo nadaljevanja!

a Na binkoštno nedeljo bo zanimiv bum! v Celju. Nastopile bodo tudi stare hiše, kakor je čuti med njimi bo zastopan tudi dr. Kovačič s triglavansko čepico, za par mu pa bo Hans Woschnagg v sokolskem kroju. To bo špas za nemške frajle!

a Burševske slavnosti v Celju. Danes že pozdravljajo iz nekaterih hiš frankfurtarice razsekane in skrokane obraze, katerih se bode baje nabralo do tisoč danes in jutri v Celju. Nemško uradništvo, trgovstvo in obrtništvo se pripravljajo na slovesen sprejem „dragih“ gostov, bijoč s tem v obraz svojega slovenskega kruha dajalca. Graški listi tudi odkritosrečno priznavajo izzivalni in hujskajoči namen cele prireditve. Burši prihajajo k nam kot sovražniki in pripisovati je le dobri vzgoji naših ljudi, da jih ne sprejemajo kot takih. Navzlic vsemu za modernega človeka smešnemu ne ceremonijelu, kateri se bode razvil te dni po celjskih ulicah, imajo slavnosti resen namen podžgati celjsko nemštvo k novemu boju, k osvajalni politiki izven celjskih zidov. Slavnostni kroki in lepe govornice same na sebi ne bodo sicer ničesar napravile; poskrbeli bomo tudi, da bodo imeli celjski udeleženci precejšnjega mačka; vendar pa vzbujajo te govornice odmev v nemškem svetu — in tam nam je računati s tisto realno silo, ki brani, da ne moremo doseči niti prepotrebni ljudskih šol v mestu. S tako reklamo hočejo celjski Nemci doseči, da se ne pozabi „das bisschen Cilli“. Sila izziva protisilo: upamo, da bode slov. zastopstvo tudi pri prorač. govorih v drž. zboru upoštevalo „das bisschen Cilli“ in uravnalo svoje postopanje po njem.

Zaplenjeno!

Zaplenjeno!

a Na poslopju c. kr. davčnega urada in državnega pravdnštva visi danes frankfurtarica. S tem predrznim izzivanjem se bomo bavili še na drugem mestu.

a Burši so sinoči brez povoda napadli neko slovensko gospodično. Čast nemškimi junakom! V slovenskih krogih vlada zaradi tega veliko razburjenje. Zahtevamo izdatne brambe!

Zaplenjeno!

d Na srednjih šolah se konča letos šolsko leto v četrtek, 8. julija, in bodo isti dan tudi vzprejemni izpiti za prvi razred.

o „Zveza narodnih društev“ bo imela v kratkem v Celju svoj prvi redni občni zbor, na kar cenj. društva opozarjamo že sedaj.

b Celjski magistrat je dobil čedno darilo za binkoštne praznike. Gospod P. Majdič je namreč tožil magistrat za odškodnino valed izgube nekaj vodnih sil, ker odvaja celjski vodovod iz istih studencev vodo, iz katerih izvira Hudinja. Namestnija mu je prisodila 1500 kron, poljedelsko ministerstvo pa 4000 kron. Radovedni smo, ali bode danes kdo izmed nemških mestnih davkoplačevalcev pri komerzu napil županu Jaborneggu na tem uspehu? Najprej izguba okrajnih 80 tisočakov, sedaj Majdiču 4 tisoč, morda pride še kaj. Pa kaj to — da smo le nemški!

o Volitve v laški okr. zastop se vrše prih. četrtek dne 3. jun., na kar še enkrat opozarjamo prizadete veleposestnike in občine.

d Učiteljstvu! Marsikatera bistra glavica se nahaja med vašimi učenci. Skrbite, da taki talenti ne gredo narodu v izgubo, temveč da se jim da prilika višje izobrazbe na srednjih šolah! Opozorite že sedaj štariše, da se dečki lahko pripravljajo.

d Prevaljski kaplani klobasarijo po klerikalnih listih o posojilnici v Prevaljah, katero je baje Zadržna Zveza v Celju po svojih zastopnikih ravnatelj Joštu in pot. učit. Stiblerju spravila v „nemške“ roke. Na to nesramnost odgovorimo prihodnji teden v posebnem članku. In sicer upamo, da odgovorimo tako, da bodo Slovenci tudi na tem prevaljskem slučaju spoznali, kakšni so „oficijelni“ zastopniki koroškega slovenstva!

o Ubili so v Suhodolu pri Pilštanju pred Kovačičevo gostilno štirje fantje tovariša in sosedu Novaka. Razbijali so s cepinom, latami in koli po njem še, ko je bil že dolgo mrtev. — Naša duhovščina bi si pridobila veliko večjo zaslug, ako bi blažila surovost takih fantov, kakor pa da še hujska in draži mirne ljudi.

a Kako so zmagali naši duhovniki. „Sloga“ poroča iz ptujskega okraja: „Kaplan Zorko je podkupoval s celimi sodi vina pri svojih goricah v Samušanih kmečke volilce. Člani „mladeniči“ kršč. soc. zveze so pri Sv. Lenartu čakali s koli na nasprotnike, to nam poročajo kmetje sami. Pri Sv. Tomažu je rekel dekan v cerkvi, „da je šel pod zastavo hudičovo, kdor je šel na dr. Plojev shod v Ormožu.“ Pa — zmagalo je prepričanje našega dobrega kmečkega ljudstva, je pisala duhovniška „Straža“. Bognedaj, da bi si kdo upal trditi, da duhovniško nasilstvo in volilne sleparije!

o Tečaj za pouk slaboumnih otrok se priredi za štaj. učiteljstvo ob velikih počitnicah v Gradcu.

o Točo so imeli minolo sredo tudi v Št. Ilju pod Turjakom. Napravila je mnogo škode zlasti po vrtovih. Še več škode so pa naredili hudourniki.

o Izgubil se je mladi Alojz Munda iz Šalovec pri Središču. Odšel je zaradi domačih preprirov od doma in se še ni vrnil.

d Radeckijev veteran. G. Ivan Žinko, na Libanji občina Litmerk pri Ormožu rojen 1823. obhajal bode letos svoj 87. rojstni dan. Služil je v c. in k. 9. lovskem bataljonu od 1843—1851 aktivno kot lovec in častn. sluga. V letu 1848 vdeležil se je ob revoluciji in l. 1849. vojske v Italiji in je bil pri Sv. Luciji v ognju (v bližini mladega cesarja). Čeravno že tako star, je še precej čvrst — in še pride ob nedeljah eno uro daleč k maši v Ormož — le slabo že vidi. Svoje stare dni uživa v Loperčicah pri svoji hčeri in pri svojem zetu P. Zdravcu, kjer ljubeznivo za njega skrbijo. Poseduje tri kolajne.

d Za Hum in okolice se snuje c. kr. bojno društvo po najnovejših pravilih. Pristopilo je že 64 zanesljivih udov. Društvo bode eno najštevilnejših na Sp. Štajerskem.

o Poštni urad si želijo v trgu Veržeju že dalj časa. Enkrat se je že započela v tem oziru akcija, pa je zopet padla v vodo. Kje je državni poslanec Roškar?

b Radovedni „Straži“ smo vendar že imenovali klerikalne agitatorje za Krala, in sicer v Velenju in Slovenjgradcu. Ali hoče imeti še več imen? Moralne pridige od — Cenčiča na naš naslov pa so smešne.

b Požar. V Zatočicah na Dr. p. je pogorelo v četrtek šestim posestnikom vse imetje. Škode je okrog 40.000 K.

b Občinski vodovod v Trbovljah že funkcionira. S tem so dobili občani zdravo pitno vodo.

b Prestopil k protestantizmu v Mariboru. Lani je prestopilo k protestantizmu v Mariboru 113 oseb; letos jih je priglasih zopet 60.

b Velika goba. V Arnovžu je prinesel kmet v neko gostilno naprodaj gobo, ki je tehtala 1280 gramov.

b Zadnje volitve v štajerski deželni zbor se vrše danes v veleposestvu. Zagotovljena je zmaga 12 ustavovernih veleposest. poslancev, ki tvorijo del nemškonacionalne večine v deželnem zboru. Klerikalni veleposestniki so tudi hoteli imeti v tej skupini svoje zastopstvo, a se jim ni posrečilo doseči kakega uspeha.

b Toča je pobila minolo sredo popoldne okrog Sv. Lenarta nad Laškim trgom. Veliko škode je napravila tudi voda, ki je po nevihti drla v doline in odnesla mnogo rahle zemlje.

Iz Cvena pri Ljutomeru. Minuli terek je izročilo ljutomersko društvo za rejo žrebet prvi skupni pašnik za žrebeta na Štajerskem svojemu namenu. Pašnik obsega 17 ha (okroglo 30 oralov) in je razdeljen na 4 dele, katere

se bode zaporedoma popaslo. Dosedaj je prijavljenih za pašo 30 žrebet po 55 K pašniške odškodnine za glavo. Pašnik ima lepo lego; v jeseni in po zimi se ga bode pognojilo in v vsakem oziru zboljšalo. Ker je paša na prostem velikega pomena za razvoj in zdravje žrebet, upamo, da bomo s tem podjetjem še poboljšali svojo slovito konjerejo. K otvoritvi pašnika je došel sem predsednik štaj. konjerejske družbe vitez pl. Rossmann, podpredsednik iste družbe veleposestnik Zech, okrajni glavar ljutomerski, mnogo konjerejcev in drugih gospodov, ki se za stvar zanimajo.

b Ožje volitve na Zg. Štajerskem. Pri včerajšnjih ožjih volitvah v mestnih kurijah Judenburg in Murau sta izvoljena E. Kunz in dr. Leop. Link.

Mariborske novice.

Iz Maribora. Sokolski izlet. Skupni poldnevni izlet sokolskih društev v Mariboru, Ptaju in Sv. Lenartu, ki se je priredil dne 20. maja na grad Vurberg, se je imenitno obnesel. Veliko število krepkih sokolov se je sešlo na gradu, katerega so si ogledali. Nato se je pričela v gostilni gosp. Goloba skupna prijateljska zabava. Izurjeni sokolski pevci so zapeli nekoliko narodnih in umetnih pesmi, tamburaški zbor „Ptujkega Sokola“ pa je igral nazmes. Tudi za plesno zabavo se je poskrbelo ob spremstvu domače vurbeske godbe. Naglo je potekal čas in že se je dalo povelje „Mariborskemu“ in „Ptujskemu Sokolu“ za odhod v Ptuj, kjer se je priredil prijateljski Sokolski večer v „Narodnem domu“. Kratke minute smo prebili v najkrajnejši zabavi, ker ni hotelo biti konca petju, tamburanju in raznim nagovorom. Zlasti nas je navdušila gđc. V. ki je govorila v dobro premišljenem govoru v imenu ptujskih Slovenk, obetajoč „Ptujskemu Sokolu“ pomoč v boju za narod in slovansko stvar; ptujke Slovenke da so pripravljene stopiti v sokolske vrste. — Položil se je torej tega dne temelj ženskega oddelka „Ptujkega Sokola“.

Še enkrat je zadonel sokolski „na zdar!“ po dvorani in mariborski sokoli so nastopili pot na železnico, s čim se je končal ta krasni izlet.

Iz Maribora. Veselični odbor opozarja vnovič na veliko veselico v korist družbe sv. Cirila in Metoda, ki se priredi v mariborskem „Narodnem domu“ dne 6. junija. Veselice v tako velikem slogu se prirejajo v Mariboru le vsako drugo leto s sodelovanjem vseh slovenskih društev in dajejo družbi velike dohodke, kateri se porabijo po večini za domače mariborsko slovensko šolstvo.

Iz Maribora. Za narodno veselico dne 6. junija se pripravljajo mnogo novih zanimivosti. Presenečeni in zadovoljni boste vsi, ki pridete dne 6. junija v „Narodni dom“. Občinstvu so na razpolago vsi prostori, vse dvorane, sobe in dvorišče in v vsakem prostoru se bo ponujalo občinstvu kaj posebnega, zanimivega, lepega in dobrega.

Kranjske novice.

o Umril je na Jesenicah kapelnik tam. godbe g. Volarič iz Kobarida. Bil je glasbeno jako nadarjen in brat znanega slov. skladatelja Volariča.

o Zveza gorenjskih kmetijskih podružnic se osnuje na binkoštni terek v Kranju.

o Odstopil je kočevski župan Alojz Loy, ki je županoval Kočevju 20 let.

o Deželni šolski svet je stalno namestil dr. Josipa Jerše z naslovom profesor. V VIII. čin. razred so pomaknjeni profesor Wester, Pajk in Schrautzner.

Primorske novice.

v Težka nezgoda pri delu. V četrtak zjutraj je težak Anton Dobrila delal v tržaški luki. Kar naenkrat se mu je težek zaboj zvrnil na glavo, da so se mu pretresli možgani in strl zatičnik. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Iz sodne službe. Predsednik okrožnega sodišča v Kotorju Ivan Petrovič in deželno sodni svetnik trgovskega in pomorskega sodišča v Trstu dr. Anton Verona sta postala svetnika višjega deželnega sodišča v Zadru.

v Umrl je v Trstu g. Slavko Orel.

Imenovanje v pomorski upravni službi. Vodja pomorske oblasti je imenoval pristaniščnega in pomorsko sanitetnega praktikanta Filipa Lukoviča provizoričnim asistentom v XI. činonem razredu.

Slovanski zapiski.

v Za obmejno šolstvo — poljsko v Šleziji je daroval učiteljski zbor na realki v Lvovu 2000 K — učiteljski zbor VIII. gimnazije v Lvovu pa 1000 K. — Poljaki nabirajo grunvaldski dar ter hočejo nabrati 1 milijon kron za svoje obmejno šolstvo.

v O slovanski vzajemnosti piše A. N. Brjančanin v „Rječi“. Pisatelj pravi, da se slovanstvo ne more opirati na sedaj na znotraj razrito in razprto Rusijo. Vseslovansko misel treba opreti na resno delo. „Treba se dogovoriti o sistematičnem programu dela, da bi vsak deloval svoji stroki za uresničenje slovanskega idejela. Naloga trenutka je, označiti sodelovanje, razdeliti vloge in določiti skupno sodelovanje v skupni igri. Igro je začela zgodovina sama in ne more je ustaviti ne nasilstvo ne strahopetnost. Naj se le odstranijo oni, kateri se boje pogledati resnici v oči te namerajo s svojim početjem zadrževati vshod solca slovanstva.“

Po svetu.

o Strašen vihar na morju. Iz San Sebastiana na Španskem poročajo, da se je vsled strašnega viharja, ki je divjal 25. t. m. prevrnilo 60 čolnov in potopilo okoli 100 oseb.

o Velik požar je izbruhnil 26. t. m. v Novonikafajevskem v Sibiriji, katerega še niso mogli pogasiti. Dozdaj je zgorelo 700 hiš, javnih poslopij, bank, cerkev in drugih. Škoda znaša več milijonov rubljev.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Protestno zborovanje Poljakov proti delitvi ruske Poljske.

b Dunaj, 29. maja. (Brz. „N. Dn.“) Sinoči so priredili tukajšnji Poljaki pod predsedstvom podpredsednika Poljskega kola Stwiercinie shod, katerega se je udeležilo zelo mnogo ljudi vseh stanov. Na zborovanju se je protestiralo proti nameravani oddelitvi holmske gubernije od jednotne uprave ruske Poljske. Sprejela se je resolucija, v kateri se izraža upanje, da se bodo vsi narodi na Ruskem izjavili solidarne in delali na to, da postane Rusija res ustavna in demokratična država.

Vseslovanski kongres v Petrogradu.

o Petrograd, 29. maja. (Brz. „Nar. Dn.“) Včeraj je vseslovanski kongres razpravljal o poljsko-ruskih odnosih. Razprava še ni končana. Zvečer je bil na čast došlim gostom slavnosten banket, katerega se je udeležilo tudi mnogo članov drž. sveta in gospodarstvene dume. Govorilo se je več n. p. Dr. Kramar je povdarjal potrebo sprave med Rusi in Poljaki na podlagi pravice in resnice. Predsednik dume Homjakov pravi, da so težke izkušnje pripomogle do tega, da so medsebojne vezi med slovanskimi narodi

postale še tesnejše. V rusko-poljskem vprašanju se mora doseči sporazum, da bodo Poljaki Rusom res lahko izrekli bratsko zahvalo. V imenu Poljakov je odgovarjal grof Olisar v imenu Bulgarov pa je napil Ludšanov vsem ruskim književnikom, ki so učitelji bulgarskih.

o Praga, 29. maja. (Brz. N. Dn.) „Den“ poroča iz Petrograda, da je vseslovanski kongres v svoji zadnji seji sklenil nadaljevati zasledovanje novoslavističnih teženj in delati na spravo med Rusi in Poljaki. Tudi vprašanje glede ruskega konzulata se je rešilo in nek član dume je izjavil, da bo duma kmalu stavila ruski vladi tozadevni predlog. Prvi ruski konzul v Pragi bi bil knez Jurij Trubeckoj.

Proti povišanju davka na pivo.

Plznj, 29. maja. (Brz. „Nar. Dn.“) V včerajšnji seji občinskega sveta se je sklenil oster protest proti vladnemu finančnemu načrtu in posebno proti povišanju davka na pivo.

Zeppelinove poskušnje z letalnim strojem.

v Friedrichshafen, 29. maja. (Brz. „Nar. D.“) Grof Zeppelin je na razna vprašanja odgovoril, da bo najprvo poskušal s svojim letalnim strojem Zeppelin II. napraviti samo majhne vzlete, da poskusi vse svojo nameravane preuredbe. Še le potem bo napravil večji 24 urni vzlet nad jezerom.

Bojkot nemških tvrdek na Češkem.

a Praga, 29. maja. (Brz. „Nar. Dn.“) „Hlas Naroda“ poroča, da se je v včerajšnji seji odbora mestne elektrarne sklenilo, da se odda dobava premoga samo češkim tvrdkam. In dejstvo je, da se je vsa dobava nad 2000 vagonov oddala samo češkim tvrdkam, med njimi „Živnostenski banki“.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

Včeraj se je vršila glavna razprava proti 22 letnemu kmetu Branku Paiču iz Petrinje radi zločinstva veleizdaje. Predsednik senata je zopet Tarabochia, votanti pa Pavešič, Čekuš, dr. Fink in Meixner. Obtožbo zastopa državni pravdnik Accurti sam, obtoženca pa zagovarja dr. Hinkovič.

Branko Paič je obtožen, da je 19. jan. 1909. v neki družbi v Petrinji slical: Živio kralj Peter Karagjorgjevič, Živila Srbija, Živio naš srbski narod itd. Paič izjavlja, da je bil tega dne v cerkvi, iz cerkve pa je šel naravnost domov s 3 ženskami. Sploh ne ve, kaj bi naj ti klici pomenili. Njega je preisk. sodnik zapeljal. Ko ga je sodnik izpraševal, se je strašno bal. Ni bil pri procesiji, temveč je takoj odšel domov. Ker sedaj vse taji, odredi predsednik čitanje zasliševanih zapisnikov. Paič ostane pri zadnji izpovedbi.

1. priča: Josip Slanac, krojač. — Pravi, da je omenjenega dne videl kakih 10—20 mladeničev in slišal, da so klicali: Živio kralj Peter Karagjorgjevič, Živila Srbija. Videl je čisto zagotovo Paiča med njimi, ki je najbolj kričal. Nekdo je iz samokresa 2 krat ustrelil, a ne ve kdo.

2. priča: Ivan Keča, orožniški postajevođa izpove, da se je Paič jokal med potom, ko ga je gnal v zapor in rekel, da ni ničesar kriv. Slišal je baje samo, da je paroh v Joševici pravil, naj kupujejo samo pri pravoslavni. Kdo je Karagjorgjevič, baje ni znal. Priča pravi, da mu ni znano, da bi kdo 19. jan. klical: Živila Srbija. V Petrinji ni o tem nič slišal.

3. in 4. priča Roza in Kat. Mrzovec se kot sorodnici odpovesta pričevanja.

Drž. pravdnik nato stavi predlog, naj se obravnava odloži, ker ni priče Marije Stanac in da se dobe spisi in priče za pridigo paroha v Joševici in paroha v Petrinji dne 19. jan. Temu predlogu se protivi dr. Hinkovič, rekoč, zakaj ni drž. pravd. tega predloga že prej stavil, saj je imel 3 mesece časa in da ta predlog hoče samo razpravo zavlačevati. Med tem pride

priča Marija Stanac in izpove, da

so oni fanti klicali: „Živio kralj Peter Karagjorgjevič, podajmo si roke, bratje Srbi, da hočemo za Srbijo tudi kri preliti.“ Kdo je tako klical in ali je bil obtoženi Paič zraven, ne zna. O tem, ali so tudi streljali, noče pričati.

Senat se nato odstrani na posvetovanje, in predsednik kmalu javi sklep, da se razprava odloži: 1.) da se od mestnega urada dobe tozadevni spisi in se zaslišijo priče, ki jih je imenovala Marija Stanac; 2. da se zaslišijo načelnik in kapelnik godbe, zakaj ni takrat igrala; 3. priče, ki so bile pri pridigi v Joševici in Petrinji in 4. krstni list obtoženca.

Obrambni vestnik.

a Naše mladenke, naša nada. Z veseljem moramo konstatirati, da rodi vzgoja in naša dekliška šola lepe sadove, kar se kaže pri vsaki priliki. Tako so nedavno na izletih nabrale gojenke višje dekliške šole ip. liceja znatne prispevke za šolsko družbo sv. Cirila in Metoda, samo v Bohinju so nabrale gojenke I. a letnika 14 K, a jako lepe prispevke so nabrale v nabiralnik tudi gojenke liceja na izletu na Šmarjetni gori. Čast taki mladeži!

v Prošnja do vseh rodoljubov šolskih vodstev, založnikov itd. Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani prihajajo neprestano prošnje iz obmejnih krajev, posebno iz Koroške za slovenske knjige. V teh prošnjah se naglašja, da bi bilo treba na Koroško poslati vagon knjig, kakor so jih poslali Čehi Slovkom na Ogrsko. Dobrodošle so vse slovenske knjige, tudi molitveniki, šolska berila, katekizmi itd. — Te knjige so namenjene raznim bralnim društvom, nadalje knjižnicam in šolarjem. Kakor znano, ne poznajo v koroških šolah slovenskih knjig, celo slov. katekizmi so ponekod iz šol pregnani. Da se otroci nauče slovensko brati je poglavitna zasluga duhovnikov. Da pa se bodo učenci izven šol učili v slovenskem branju, treba jim je dati lahkega čtiva. V ta namen so posebno pripravna šolska berila, tudi taka, ki drugod niso več rabna. Takih knjig leži po vseh šolah v izobilju. Družba se pa prav toplo priporoča na vse slične knjige. Pomagajmo bratom!

b Dajmo Nemcem odgovor! Dne 6. junija t. l. praznujemo v Gradcu in sploh po vsem nemškem svetu 20letnico sovražne nam „Südmarke“. To slavje bo hrupno, izzivajoče, a glavna proslava bo vsestransko pobiranje narodnega davka za „Südmarko“. Takorekoč zadnja nemška kočja bo de ta dan prispevala kamenček k zgradbi mostu do Adrije v zatiranje in poniževanje slovenstva. Odgovorimo po celi Sloveniji nemškemu izzivanju s tem, da skušamo nabrati čim več narodnega davka na našo edino obrambno družbo sv. Cirila in Metoda. Posebno naj stopijo ta dan nabiralniki v akcijo. Mlade naše sobojnice in idejalni naši mladeniči naj se posvetijo ta dan službi narodnih eksekutorjev ter skrbe, da pride vsak rodoljub v dotiko z nabiralnikom. Na delo za narodno prosveto in osveto! Pokažimo oholemu nasprotniku, da ne zaostajamo za njim v narodni požrtvovalnosti!

b Narodni trgovci, obrtniki i. t. d. pozor! Družba sv. Cirila in Metoda namerava letos v svojem koledarju (vestniku) prinesiti pregled vseh slovenskih tvrdek, vseh narodnih podjetij i. t. d. Koledar se razširi po vseh slovenskih pokrajinah, zato je oglašanje v njem velikega pomena. Sprejemali se bodo oglasi od vseh solidnih in strogo narodnih tvrdek. Oglasi so lahko tudi majhni, kakoršne prinašajo naši dnevnik v skupnih oglaših. Seveda bodo tudi pristojbine neznatne. Oglasi naj se pošljejo s popolnim besedilom vsaj do začetka meseca avgusta na pisarno družbe sv. Cirila in Metoda, Ljubljana, „Narodni dom“.

d Na vsedijaški veselici v Pragi je nabrala gospodična Olga Verderberjeva v nabiralnik aka. društva „Ilirije“ znesek 21 K 61 v. Posnemajte vrlo narodnjakinjo!

d Naši malčki za šolsko družbo. Pod navodilom znanega kamniškega rodoljuba Franceta Steleta so nabrali otroci: Pepica Koširjeva, Pepica Adamičeva, Tonče Flere, Slavko Gnašek, Gustelj in Zinka Fajdiga, Makso Ekslarjev i. dr. 5 kg pomarančnih lupin, 30.000 znamk in 3 škatljice stanjola in svinca. Srčna hvala! — V posnemanje!

Tržne cene.

28. maja.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za maj —, za september 32'75, za december 31'75, za marc 31'75. Tendence mirna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 24'20, nova kampanja K 22'80. Tendence mirna. — Vreme: deževno.

Budimpešta, 28. maja. Pšenica za maj —, pšenica za oktober K 12'96, rž za maj K —, rž za oktober K 10'08, oves za maj K —, oves za oktober K 7'66, koroza za maj K —, koroza za julij K 7'89, ogrščica za avgust K 15'20. Premet 8.000 met. st.

Budimpešta, 28. maja. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 144 do 145 vin., mlade, srednje 145 do 146 vin., mlade, lahke 145 do 146 vin.; zaloga 27.044 komadov.

Svinjska mast v Budimpešti: 157'—, namizna slanina 142'—.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 28. maja:

Promet skoro popolnoma miroval. Rž je bila za 5 do 10 vin in pšenica za 10 do 15 vin cenejša v dobavi ko zadnjo soboto. Koroza zgubila v ceni za 5 vin, oves ostal nespremenjen. Proti koncu borze je promet skoraj popolnoma zastal.

Produktnitrg. Pariz: moka za tekoči mesec 33'80, moka za prihodnji mesec 34'10, moka za maj — avgust 34'60, moka za sept. — decemb. 32'30, pšenica za tekoči mesec 26'90, pšenica za prihodnji mesec 27'10, pšenica za maj — avgust 26'55, pšenica za sept. — dec. 24'55, rž za tekoči mesec 18'50, rž za prihodnji mesec 18'75, rž za maj — avgust 18'75, rž za sept. — dec. 18'50.

Društvene vesti.

a „Glasbena šola“ v Celju priredi v nedeljo, dne 6. junija 1909. svoj drugi koncert v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju s sledečim sporedom: 1. Bizet: Fantazija iz opere „Carmen“, svira šolski orkester. 2. Dev: Koroške narodne pesmi za mešan zbor: a) „Tička je zaprta bva“ (Področ). b) „Kam pa povandraš ti bandrček moj“ (Bistrica). Poje šolski zbor. 3. Beriot: „Andante C DUR“ za gosli in harmonij, svira 20 goslarjev šolskega orkestra. 4. a) Grieg: „Le matin iz sujite Per Gyt“, za 1 glasovir, igra gđc. Marica Vasič. b) Durant: „Koncertni valček“, za 1 glasovir, igra gđc. Dora Bergman. c) Feix: „Slovenski plesi“, za 1 glasovir, igra gđc. Melanija Serneč. 5. Koroške narodne pesmi za moški zbor: a) „Sem biv včera na semenje“ (Brdo), a) „Jes sem en burn baur“ (Področ), c) „Pa že solničice sije“ (Brdo). Poje šolski zbor. 6. Feix: „Jesenska cvetlica“ (norveška melodija), za kvartet na svirala, svira šolski orkester. 7. Wagner: „Kaisermarsch“ (cesarska koračnica), za dva glasovira, igrajo osmeroročno gđc.: Marta Hrašovec, Olga Gradišnik, Jožica Gregorin in Anka Vrečer. — Začetek točno ob 7. uri zvečer. — Blagajna se odpre ob 6. uri zvečer. — Vstopnina: Sedeži v parterju I.—II. vrste po 2'40 K; od III.—VII. po 1'60 K; od VIII. vrste naprej po 1 K. Sedeži na galeriji po 1 K. Sedeži v loži po 2 K. Stojišča po 60 vin.; dijaki, vojaki in otroci po 30 vin. — Učenci „Glasbene šole“ so vstopnine prosti.

b „Bralno društvo“ v Laškem namerava prirediti v zvezi s Ciril-Metodovo podružnico dne 13. junija t. l. gledališko predstavo. Sosedna društva se prosijo, naj se blagovolijo na to ozirati.

v Iz Krškega. Telovadno društvo „Sokol v Krškem“, ima 1. avgusta slavnostno razvitje društvenega prapora. Pri tej priliki priredi celjska župa svoj prvi župni izlet v Krško. Posetijo nas sokoli onkraj Sotle. Vsekakor obeta biti velepomembna slavnost mladega sokola velikanska prireditev, kajti vrli sokol se ne straši dela ne požrtvovalnosti saj ve, da dela za čast in prosep naroda. —

o „Kmetijsko bralno društvo v Vučji vasi priredi dne 31. maja (bink. poned.) točno ob pol 3. uri popoldne veselico s petjem in gled. igrama „Šolski nadzornik“ in „Bucek v strahu“. Sodeluje ljutomerska „Čitalnica“ in „Murski sokol“, ki izleti ta dan v

Vučjo vas ter uprizori pred gostilno Senčar javno telovadbo. K obilni udeležbi vabi vse prijatelje društva, sosede in domačine **odbor.**

v I. Slovensko društvo perotinarjev in rejcev vseh malih domačih živali v Ljubljani priredi v soboto dne 5. junija 1909 ob 8. uri zvečer v dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani javno predavanje o perotinarstvu, opremljeno z zanimivimi skioptičnimi podobami, ter drugi dan to je v nedeljo dne 6. junija 1909 ob pol 10. uri zjutraj v hotelu „Ilirija“ Kolodvorske ulice št. 22 v Ljubljani svoj III. redni občni zbor z naslednjim sporedom: 1. letno poročilo predsednika; 2. branje zapisnika zadnje občne seje; 3. poročilo blagajnika in preglednikov; 4. poročilo knjižničarja; 5. predložitev društvenega imetja; 6. volitve: a) predsednika in njega namestnika; b) tajnika in njega namestnika; c) blagajnika; d) knjižničarja; e) svetnika in f) dveh preglednikov. 7. pogovor in odobritev pogojev za ustanovitev vzornih društvenih postaj ter pogojev glede mnoge reje malih domačih živali v istih; 8. prosti predlogi in zaključek. Ker bodeta predavanje in občni zbor velevažnega pomena za nadaljni vspešni razvoj prepotrebne, prvega in edinega slovenskega društva za perotinarstvo in rejo male živine, vabi podpisani odbor vse čl. člane društva in zanimance vse slovenske maloživinorejce, da se predavanja in občnega zbora tembolj zanesljivo udeležijo, ko jim je v to sedaj podana ugodna prilika, ker se je društvo ravno v boljšo priročnost svojim članom preselilo iz oddaljenega Tržiča v osredje naše mile slovenske domovine v belo Ljubljano. Za odbor Anton Lehrman t. č. predsednik. Peter Miklavčič t. č. tajnik.

Rnjževnost.

165 odborova seja „Slov. Matica“ dne 22. maja 1909. Predsednik se spominja smrti Matičinega dobrotnika g. P. Drachslerja ter poroča, da je Matica vnovič vložila prošnjo za državno subvencijo oz. za zvišanje subvencije. — Srednješolskim dijakom se je naklonilo blizu sto garnitur lanskih publikacij za polovično ceno. Gg. poverjenikom se je poslal poziv za nabiranje zemljevida, za neko doplačilo morejo naročniki dobiti zemljevid prilepljen. — Gradivo za tehniški slovar je po večini izpisano. — Za krajepisni odsek dohaja več gradiva. — Pravila za organizacijo znanstvenega dela so nujno potrebna. V kratkem se bo vršila anketa o zgodovini umetnosti. — Nabiranje gradiva za „Slovensko narodopisno botaniko“ (bajke, vraže, rastline pri obredih itd.) se organizira. — Izvoli se dosedanje predsedništvo in dosedanja uprava. — Držec se oferiranih cen, odda odbor v smislu natečaja tiskarnam tisk letošnjih knjig. — Za oceno natečajnih spisov se izvoli posebna jury; natečaj sam se podaljša do konca maja. — Došel je prevod „Konrad Wallenrod“. Dr. K. Glaser ima prevedene Shakespearejeve drame Makbet, Krotitev zle žene, Vesele kumice windzorske. Kaj hočete in Otelo. — „Slovenska Matica“ in „Matica Hrvatska“ izdala letos skupno spis o ilirski dobi „Stanko Vraz“ iz peresa prof. dr. Drechslerja. — Plačalo je doslej le 829 članov; po pravilih je treba članarino plačati do 1. julija.

b „Slovenska Matica“. Veliki slovenski zemljevid, ki ga izda „Slovenska Matica“, stane za društvene člane 5 K, za nečlane 6 K. Denar je pošiljati naprej. Na naročila brez denarja se ne more ozirati.

VIII. Za „Šentiljski dom“.

Od 24. marca do 20. maja.

Volilna komisija Malna K 8. Udje br. dr. na Ponikvi K 270. Fr. Horvat nabral v Graduškem K 720. mladeniški sestanek v Mariboru K 1210. M. Golob, St. Ilj K 6. dr. Lukman K 1. dr. Josip Vošnjak, Visole K 10, upravništvo „Slovenca“ K 20. Fr. Schreiner, kaplan, Dobrna, nabral K 514. neimenovani v Spielfeldu K 5. Alfonz Požar, kaplan, dar vojniških rodoljubov K 20. F. Ogrizek in J. Zajec, Dramlje K 4. Juro Zabukošek, nabral na Ponikvi K 630. upravništvo „Slovenca“ zbirko K 13574. semeniški gojenci v Mariboru K 3354. Iv. Lancič, Gornja Radgona K 5, uprava „Slovenca“ zbirko K 13607, bogoslovci v Mariboru K 23. Matija Koren, župnik, Žalec, K 30, Franc Gosak, kaplan K 5, dr. Makso Vrabec, kaplan K 5, St. Rojnik, Gradec K 10. Rastoslav Rozin, Ptuj, nabral, K 487. Alojzij Zamuda, kaplan, Vransko K 3. P. Joahim Ferk, kapucin,

Gorica K 25. Ivan Roškar, državni in deželni poslanec K 20. Fr. Penič, gostilničar, Koprivnica, dobljeno stavo K 3. Hran. in posojilnica Jesenice K 20. Alojz Rakun, nabral med rodoljubi v Rečici K 7, bogoslovci v Mariboru K 3, upravništvo „Slovenca“ zbirko K 8568. Ivan Klun, trgovec, Škofja Loka, vsled neke poravnave K 5. — Skupaj v tem izkazu K 76734. Vsega skupaj K 2.79554.

Vsem bratom in sestram dragim našim, ki s tako, zares občudovanja vredno domovinsko ljubeznijo se spominjajo nas trpečih obmejnih šentiljskih Slovencev: našo najsrčnejšo zahvalo za trud in vso požrtvovalnost! Najlepša zahvala pa Vam bo, mile sestre in bratje dragi, ko bo že letos stal v St. Ilju naš in Vaš toli zaželjeni „dom“! Da se nam vse posreči, prosimo vse slovenstvo: bodite St. Ilju tudi še nadalje naklonjeni! Bog Vas živi! Nazdar!

Št. Ilj v Slov. goricah, dne 20. maja 1909. Za stavbeni odbor: Franjo Žebot, t.č. blagajnik.

Listnica uredništva.

Ljutomer: O stvari je že govora v drugem dopisu. Š. pa ni vreden, da bi zaradi njega potratili toliko prostora. Pozdravljeni in hvala! Brežice: Presebeno. Menim, da bodete že doma ukrenili vse potrebno. Pozdrave! „Naša bodočnost“: Stvar pride na razgovor pri občnem zboru „Zveze nar. dr.“. Se popolnoma strinjamo. Mnogo uspeha! Narodne pozdrave!

Odvetniški in notarski

solicitator

išče službe. — Ponudbe na upravništvo „Narodnega Dnevnika“.

Moderno urejena

brivnica v Mariboru

Šolska ulica

nasproti kavarni „Central“. Postrežba čista, točna in solidna. — Izdelujem tudi lasulje in kupujem lase. Spoštovanjem

68 10-8 Ivan Bergles, brivec.

Smrt

doleti vsacega, ampak sreča samo tistega, kateri naroči sedaj belo platno v veietrg. hiši R. Stermecki, Celje, Štajersko.

Štajersko platno	m po 36 v
Slovensko platno	„ „ 40 „
Savinsko platno	„ „ 44 „
Vojaško platno	„ „ 46 „
Domestik-platno	„ „ 48 „
Gorsko platno	„ „ 60 „
Istrija-tkanina	„ „ 54 „
Holandska tkanina	„ „ 60 „

Vzorci zastoj in pošiljatve čez 20 kron franko.

Prodase akviziter

Spreten in zanesljiv

lepa novozidana hiša, v kateri se nahaja dobro vpeljana

trgovina mešanega blaga.

Hiša je oddaljena samo 10 minut od mesta Celje. — K hiši spada lep vrt ter kleti in drugo potrebno. — Prednost imajo trgovci. — Naslov pove upravništvo „Nar. Dnevnika“.

267 2-2

Sprejem starejšega

trgovskega pomočnika

mešane stroke in krepkega fanta z dobrimi šolskimi spričevali kot

učenca

Josip Pauer, Braslovče.

979 2-1

Kupujte narodni kolek!

SUKNA

in modno blago :: za obleke ::

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno v Kumpolcu na Češkem.

Tvoraiške cene. Vzorci franko.

112 50-41

Stanoviten dober

zaslužek

dobijo takoj izobraženi možje, ki znajo pisati in računati. — Ponudbe pod znakom „I. L.“ sprejema upravništvo „Narodnega Dnevnika“.

Razprodaja posestva

Posestvo Gornji Lanovž (Oberlanhof) proda se na drobno. Kupci naj se oglase pri posestniku ravnotam.

273 3-1

Celo leto odprte.

Varaždinske Toplice

Staroznane žveplene toplice na Hrvaškem.

odlikovane z veliko zlato kolajno in častnim znakom na mednarodni zdravniški razstavi, Dunaj 1903 in Mileniški razstavi, Budapešta 1906 itd., itd.

Železniška postaja Zagorske železnice.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Analiza dvornega svetnika prof. dr. Ludwig v letu 1894: 58° Celzija vroč vrelec, žvepleno močvirje neprekosljivega učinka pri revmi mišic in v členkih, bolečinah v členku, vnetici in zlomljenju kosti, protinu, nevralgiji kakor Ischias itd., ženskih boleznih, kožnih in skrivnih boleznih, kroničnem obolenju ledvic, katarih v mehurju, skrofulozi, rahitis, zastrupljenju s svincom in zastrupljenju z živim srebrom itd. Zdravljenje s pitjem: pri boleznih grla, prs, jeter, želodca, čreves, haemorrhoidij itd. Električteta, masaže. Zdravilišče z vsemi komforti. Popolnoma dodelan zdrav, hotel z krasnimi sobami v prelepi legi z moderno opravo, prvovrstna kopalnica v hiši, dvigalo, električna razsvetljava, elegantne čitalnice, restavracija, kavarna itd., solne kopeli, zdravljenje z mrzlo vodo, s pršno kopeljo po Kneippu. Krasen velik park, stalna vojaška zdrav. godba. Posebni vozovi pri naprej naročilu, pri kopalniškem oskrbništvu pošta, telegraf in telefon. Kopalniški zdravnik dr. J. Matkovič. — Prospekte razpošilja zastoj in poštne preste

271 5-1

oskrbništvu kopalnišča.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica kron 3.000.000.
Podružnicu v Spjletu.

Stritarjeve ulice šte. 2.
Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond kron 300.000.
Podružnica v Trstu.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Ure na obroke za vsakogar

Št. 72. pristno 14 kar. z zlatom platirana ura za gospode ali dame, najfinejše gravirana, z dobrim kolesjem, tekoča na kamenčkih, 20 K. Ista z dvojnimi pokrovom 25 K.
Št. 73. pristno srebrna ura za gospode ali dame, s 3 močnimi pokrovi, bogato gravirana, kakor s konjem, levom, jelenom, ali pokrajino, z dobro zapinjačo, natančno regulirana 30 K.
Št. 74. Zadnja novost: srebrna 4 dnij idoča rem. ura na zapinjačo, ki teče če se enkrat navije, celih 8 dnij neprenehoma na rubinih, (na kazalu se vidi njen tek) 35 K.
Št. 75. krasna rem. met. tula ura za gospode ali dame s 3 pokrovi in pozlačeno krono, zanesljivim kolesjem 18 K.
Št. 76. niklasta rem. ura za dečke, odprta, moderna in lepo gravirana 8 K.
Cene se naj razumejo na mesečne obroke za komad po 2 K; pri naročitvi se vpošlje polovico vsote ali se pa plača po poštne povzetju. Danajska tovarna za ure Hinko Weiss, Dunaj XIV. Pillergasse 1/184.
Mesečno 2 kroni. 36

Izdatno pomoč pri požaru

dobi oškodovan edino-le, ako je poslopja in premičnine dobro zavaroval, to bo priznal vsak previden gospodar. Na tozadevna vprašanja daje pojasnila Vinko Vabič mlajši, trgovec in okr. zastopnik dunajske zavarovalne družbe v Žalcu.

Najnižje zavarovalninske premije! Oškodovanim takojšnjo in kulantno izplačilo! 244 5-4

Izjava. Podpisana prekličeva s tem raz- žaljive besede, katere sva izrekla v razumljivi razburjenosti napram St. Wellaju dne 18. aprila 1909. E. in M. Vihar v Celju.

Veletrgovina na debelo in drobno s špecerijskim blagom in deželni pridelki
ANTON KOLENC,
CELJE, Graška cesta št. 22 v lastni hiši in „Narodni dom“,

priloga c. gg. kolegom, č. gg. duhovnikom in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo z vedno svežim in najboljšim špecerijskim, ter sploh v to stroko spadajočim blagom, po najnižjih dnevnih cenah. Prosim za mnogobrojen obisk. — Kupujem in prodajam vsakovrstne deželne in gozdne pridelke, sadje, sveže in suho, kakor: jabolke, hruške, marulice, breskve, zelod, divji in pravi kostanj, narestek (knoper); nadalje vsakovrstno žito, pšenico, ječmen, oves, fižol, laneno seme, krompir, bob, grah, bučna zrna, maline, jagode, suhe gobe, malisvo štopo, mravljične jajce, vosek, maslo, smrekovo, macesnovo gobo in strožle, vsakovrstne cvetke in korenice raznih zelišč, pitano kuretino ter sploh vse, kar v trgovino spada. — Najboljši švicarski sir in salame za gg. gostilničarje. Voščene, cerasim in mili-sveče, kadilo in olje za cerkve. 31 51-

Postrežba točna in solidna.

Za napravo

strelovodov, hišnih telegrafov in telefonov se priporoča

J. ZUPANC, elektrik,
Grobčno št. 37, pri Celju, Štajersko.
221 10-6

Darujte za Nar. sklad!

Martin Kolšek

čevljar v Celju, Graška cesta se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje vsakovrstnega obuvanja za gospe in gospode, kakor tudi za otroke. Postrežba točna in solidna. — Cene zmerne. 62 12-5

Izvrstne mlatilnice

za rabo na roko, vitelj ali gepelj in vodno moč.

Vitelje ali geplje vseh vrst, gonilna kolesa in verige mesto jermenov, za vodno moč pa žične vrvi, čistilnice (veternice) navadne in take s 6, 7 in 8 sitami, najboljši trijerji, ki delijo žitne vrste in so neobhodno potrebni za čiščenje deteljnega semena, sadne in grozdne mlino, vinske stiskalnice ali preše prodaja po tovarniških cenah trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Ivan Rebek & Celje

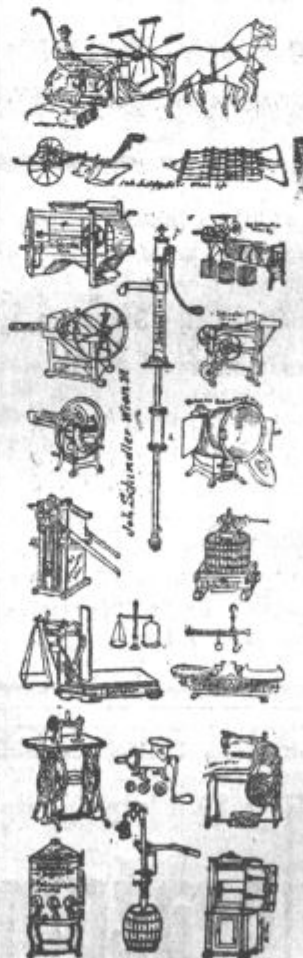
Priporoča se za napravo vsakovrstnih del, kakor železne ograje, okove in različna konstrukcijska dela. Imam tudi v zalogi najraznovrstnejša štedilna ognjišča. Ognjišča po poslani meri se hitro in točno izvršujejo, za ista prevzamem tudi zidarska dela ter odgovornost glede dobre izvršbe. Izdelujem tudi vsakovrstne tehtnice. Nadalje napeljujem vodovode, bodisi iz studencev, vodnjakov ali hidravličnimi vidri. — Vse po tovarniških cenah.
1 24-11

Pekarija ↔ Slaščičarna ↔ Kavarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21 Ljubljana Stari trg št. 21
Mestni trg 6 Filijalke: Predmestje 26
Zunanja naročila točno! 78 24-9 Cene nizke!

Že dolgo let dobro znani stroji vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe

poljska orodja, stiskalnice za seno, trijerji, čistilnice za žito, mlatilnice, vitli, luščilnice za koruzo, škropilnice za trsje, mlino za sadje, mlino za grozdje, stiskalnice za sadje, stiskalnice za grozdje, mlino za golanje, stroji za rezanje repe, slamoreznice, kotli za kuhanje klaje, sesalke za vino, pipe sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnico, škropilnice za gnojnico, vodovodi, železne cevi, svinčene cevi, gumijeve cevi, konopljene cevi, priprave za točenje piva, priprave za sladoled, omare za led, mlino za kavo in dišavo, stroji za delanje klobas, šivalni stroji, priprave za petrolej, železne blagajne, železno pohištvo, namizne tehtnice, steberske tehtnice, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, tehtnice na drog itd., itd.

po zopet izdatno znižanih cenah

vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejših plačilnih pogojih (tudi na obroke).

Ceniki z več kot 500 slikami brezplačno in franko; dopisuje se v slovenskem jeziku. — Prekupci in agenti zaželjeni.

Ivan Schindler, Dunaj III.,
Erdbergstrasse 12. 192 10-5

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

Rezervni fondi: 41,335.041 01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97.814.430 97 K. — Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo. — Vsa pojasnila daje: Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gosposkih ulicah šte. 12. 261 32-2

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. — Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje za doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

Zahtevajte „Narodni Dnevnik“ v vseh gostilnah in kavarnah!

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah.

IVAN RAVNIKAR, Celje

Telefon št. 17. Graška cesta št. 21. Telefon št. 17.

priporoča svojo bogato zalogo specerijskega blaga, suhih in oljnatih barv, firneža in karboleja ter vseh lakov in čopičev. Kupuje in prodaja vse deželne pridelke, ter še posebno priporoča vsem gostilničarjem svojo veliko zalogo kisle in mineralne vode, kakor: Rogaske Radgonske, Preblauerske, Kostrivniške slatine, Gleshübler, Gleichenberger, Ema- in Konstantia-Quelle. Nadalje domače in ogrske salame, sveži sir, najfinjša francoska namizna ter bučna olja vseh vrst; štirikrat na teden doma žgane kave.

Zaloga najfinjšega čaja, ruma, najfinjše pristne slivovke, kakor kranjskega brinjevca, zdravilnega konjaka in zdravilnega vina vseh vrst ter šampanjca. 50-21

Prodajam in razpošiljam tudi jako okusne brusnice (Preiselbeeren) kg po K 120. Imam v zalogi pristno, več let staro vinsko žganje, katero se posebno rabi za namočenje višenj, orehov itd.

Opozarjam kmetovalce na razna vrtna, poljska, deteljna in travna semena (korenjeva), preiskana po c. kr. kmetijski družbi ter se za njih kaljivost jamči.

Na drobno in debelo. Poštna naročila se izvršujejo solidno in vestno.

„Narodna založba v Celju“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

priporoča iz svoje zaloge:

„Knjižnica Narodne založbe v Celju“

I. zvezek.

Vsebina: Gogolj, Strašno maščevanje. Poslovenil J. A. Glonar. — Gogolj, Nos. Poslovenil Gregorij (106 strani).

Cena okusno broširanemu izvodu 80 v, po pošti 90 v.

„Uvod v narodno gospodarstvo“.

Po Maurice Blockovi knjigi „Petit manuel d' economie pratique“, uredil dr. Vekoslav Kukovec (160 strani). Cena 1 K, po pošti 1 K 10 vin.

Nadalje imamo še precej izvodov

„Kmetškega koledarja za l. 1909“

s celo vrsto izbornih gospodarskih člankov, katerega dajemo c. društvom, zavodom in knjižnicam po posebno znižanih cenah, knjižnicam tudi zastonj proti povrnitvi poštne.

Velika slovenska trgovina!

Največja zaloga modnega, volnenega, suknenega in svilnega blaga. Perilno blago, batist, cefir, kreton v velikanski izbiri po strogo solidnih cenah.

Karol Vanič, Narodni dom, Celje.

Največja in najcenejša izber zaročnik in različnih drugih zlatih, double itd. uhanov, verižic, zapestnic in sploh vsakovrstne zlatnine in srebrnine. prstanov

9 52-20

Pozor! Predno si kupite uro, ogledajte si mojo velikansko zalogo pravih švicarskih zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur, budilk, verižic, toplomerov, očal, daljnogledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite cenike, katere razpošiljam zastonj in poštne prosto. Popravila izborna in točna.

Rafael Salmič v Celju, „Narodni dom“.

12 52-22

Pošne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vlozhe) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagatelj, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzojavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom.

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementsa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev).

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s samotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah.

Popravljanje spomenikov, ude: lavanje napisov v iste.

Svoji k svojim!

TRGOVINA s papirjem, pisalnimi in risalnimi orodjem priporoča: kanceljski, konceptni, pisarni, dokumentni, ovitni, barvani itd. papir. Prodaja c. kr. sol. knjig in igralnih kart. Lastna zaloga sol. zvezkov in risank. Svinčniki, peresa, peresniki, vsake vrste črnilo in barve, radirke, tablice itd. Največja zaloga vseh tiskovin za krajne šolske svete, občinske urade, hranilnice in posojilnice, okraj. zastope, župnijske urade, odvetnike, notarje, privatnike itd. Trgovske knjige v vseh velikostih, z eno ali dvema kolonama črtane, vezane v papir, platno, gradl ali pa v polusnje. Dopisnice umetne, pokrajinske in druge. Zavitki za urade v raznih velikostih. Molitvenike itd. Priznano dobro blago. Solidna in točna postrežba. Cene nizke.

Zvezna tiskarna v Celju

Schillerjeva cesta št. 3. Ček. račun št. 75.222.

TISKOVINE v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemniku usili nehoti prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potrudi v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. **Zvezna tiskarna v Celju**. Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotiskalnimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristrojmi je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenj. stranke.

Svoji k svoji

UDOBNO urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraski se priporoča slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradam v izdelovanju vseh v svojo stroko spadajočih del od najpreprostejših do najfinišnejših izpeljave. Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. Trgovske knjige v zelo trežni vezavi. Hranilne in zadržne knjžice s črnimi, zlatimi in barvastim tiskom v moderni izpeljavi. Zapisniki vsakovrstne oblike. Galanterijska dela. Natli na trakove. Časopisne mape za kavarne, gostilne in društva. Akti fascikli za odvetnike in urade. Za trgovce, tovarne in obrtnike se najhitreje izvršuje vzorčne knjige. Strogo solidno delo. Primerne cene.

43 150-57

Viktor Bevc

slikar in pleskar v Celju

Savinska ulica št. 4

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela in jih izvršuje solidno in po zmernih cenah. Sprejem v uk učenca.

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

Razširjajte 'Nar. Dnevnik'.

25 2-41

VINKO KUKOVEC

stavnbi podjetnik, koncesijonirani tesarski mojster, lastnik parne žage in trgovina z lesom na Lavi pri Celju,

se priporoča za prevzete vseh v stavbno stroko spadajočih, posebej zlasti tesarskih del. Nakupuje stavnbi les po primernih cenah in proti gotovemu plačilu.

14 52-28

Kupujte narodni kolek!

Južnoštajerska hranilnica v Celju
 v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **4 odstotke** ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji grad in Vrnsko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške nastanove **30.000 kron**, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim nčnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovinci, poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice** pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v **južnoštajersko hranilnico**.

56 52-19

POSOJILNICA V CELJU

Telefon št. 22.

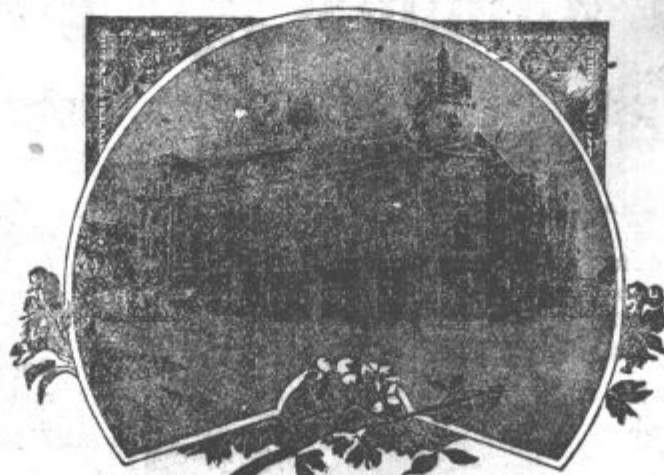
v lastni hiši „Narodni dom“.

Telefon št. 22.

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadržnikov, kateri imajo vsega nad 88.000 kron vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun nedelje in praznikov.

Poštne hranilnice ček. št. 9579

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

Nad 340.000 kron rezervn. zaklada

47 52-19